

SL
E-002256/2023
Odgovor komisarja Nicolasa Schmita
v imenu Evropske komisije
(26.9.2023)

Okvirna direktiva 89/391/EGS¹ dejansko izključuje „domačo služničad“ iz opredelitve pojma „delavci“². Prihodnja nacionalna poročila o izvajanju za poročevalsko obdobje 2018–2022³ bodo zagotovila nadaljnjo podlago za oceno te zadeve. Kadar imajo posamezniki, ki opravljajo storitve dela v gospodinjstvu, status delavcev, so zaščiteni z obstoječim socialnim pravnim redom EU⁴.

Direktive EU o varnosti in zdravju pri delu določajo minimalne zahteve, države članice pa lahko sprejmejo ali ohranijo strožje zaščitne ukrepe. Večina držav članic na primer v svojih nacionalnih zakonodajnih aktih za prenos okvirne direktive ni izključila delavcev v gospodinjstvu ali pa so v zvezi s tem sprejele posebne določbe v svojem delovnem in/civilnem pravu ali kolektivnih pogodbah.

Cilj priporočila Sveta o dolgotrajni oskrbi in evropske strategije oskrbe⁵ je med drugim izboljšati delovne pogoje v gospodinjstvu živečih oskrbovalcev. Evropska strategija oskrbe na primer poziva države članice, naj ratificirajo konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 189 o delavcih v gospodinjstvu⁶, ki določa standarde za dostojne delovne pogoje delavcev v gospodinjstvu. Komisija v podporo ukrepom držav članic pregleduje uporabo standardov EU o delovnih pogojih na področju dolgotrajne oskrbe, da bi se opredelili morebitni izzivi. Študija bo dopolnjena s pregledom varnosti in zdravja pri delu v zdravstvenem sektorju in sektorju dolgotrajne oskrbe, ki ga bo pripravila Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu.

¹ Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva, UL L 183, 29.6.1989, str. 1).

² Delavci so opredeljeni kot „vsaka oseba, ki jo zaposli delodajalec, vključno s pripravniki in vajenci, pri čemer je izključena domača služničad“ (člen 3(a)).

³ Države članice morajo v skladu s členom 17a(3) okvirne direktive Komisiji pisno predložiti svoje nacionalno poročilo v 12 mesecih po koncu obdobja, ki je zajeto v poročilu. Poročilo, ki zajema obdobje od 2018 do 2022, je torej treba pisno predložiti najpozneje do konca leta 2023.

⁴ Poleg okvirne direktive 89/391/EGS tudi z Direktivo 90/269/EGS o ročnem premeščanju bremen (Direktiva Sveta 90/269/EGS z dne 29. maja 1990 o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah za ročno premeščanje bremen, kadar za delavce obstaja predvsem nevarnost poškodbe hrbta, UL L 156, 21.6.1990, str. 9) in Direktivo 98/24/ES o kemičnih dejavnikih (Direktiva Sveta 98/24/ES z dne 7. aprila 1998 o varovanju zdravja in zagotavljanju varnosti delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim dejavnikom pri delu, UL L 131, 5.5.1998, str. 11).

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o evropski strategiji oskrbe (COM(2022) 440 final); Priporočilo Sveta z dne 8. decembra 2022 o dostopu do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe (2022/C 476/01 ST/13948/2022/INIT).

⁶ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C189